

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2022/2. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
Harcama ve Servet Üzerinden Alınan Vergiler
21 Ağustos 2022 Pazar – 16.00 - 18.00 (2 Saat)

- Uyarı!** [1] Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz.
[2] Cevap kağıdı üzerine, “not talep eden ifadeler” veya “cevap dışında herhangi bir şey” yazılması yasaktır. Bu kurala aykırı davranan adayların kağıtları değerlendirme dışı bırakılacaktır.

SORULAR

SORU 1:

a) (X) A.Ş. Ankara’da tekstil ürünleri imalatı ve satışı alanında faaliyette bulunmaktadır. (X) A.Ş. 2021/Nisan döneminde imal ettiği 20.000 adet pantolonu ihraç etmiştir. Söz konusu ürünler 28.04.2021 tarihinde fiilen yurt dışına çıkmıştır. Mükellefin bunun dışında başka bir yurt dışı satışı bulunmamaktadır.

Mükellefin 2021/Nisan dönemine ilişkin KDV beyanname bilgileri aşağıdaki gibidir.

*Yurt Dışı Teslimler Tutarı	2.000.000 TL
*Önceki Dönemden Devreden KDV Tutarı	0
* Bu Döneme Ait İndirilecek KDV Tutarı	400.000 TL
* Yüklenen KDV Tutarı	260.000 TL

İhraç edilen pantolonların 2.000 adedi alıcı tarafından 2021/Haziran ayı içerisinde iade edilmiş olup, ürünlerin 18.06.2021 tarihinde gümrük müdürlüğüne geri geldiği tespit edilmiştir.

Yüklenen KDV tutarının tamamı 2021/Nisan döneminde ihraç edilen 20.000 adet pantolona aittir.

i) (X) A.Ş. tarafından ihraç edilerek geri gelen eşyaya ilişkin yukarıda yer alan olayı, mükellef tarafından iade talebinde bulunulmaması varsayımında 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ve Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği kapsamında değerlendiriniz. (5 Puan)

ii) (X) A.Ş. tarafından ihraç edilerek geri gelen eşyaya ilişkin yukarıda yer alan olayı, mükellef tarafından iade talebinde bulunulması ancak iade talebinin henüz sonuçlanmaması varsayımında 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ve Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği kapsamında değerlendiriniz. (7 Puan)

iii) (X) A.Ş. tarafından ihraç edilerek geri gelen eşyaya ilişkin yukarıda yer alan olayı, mükellef tarafından iade talebinde bulunulması ve iade talebinin mahsuben yerine getirilmesi varsayımında 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ve Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği kapsamında değerlendiriniz. (7 Puan)

b) Gazete işletmeciliği alanında faaliyet gösteren (Y) A.Ş. okurlarına 30 kupon karşılığında okul çantası vereceğini taahhüt etmiştir. Bu taahhüdünü yerine getirebilmek amacıyla 15.05.2021 tarihinde (Z) Ltd.Şti’nden 100.000 adet okul çantası satın almıştır. Bu alış işlemi nedeniyle (Y) A.Ş., (Z) Ltd.Şti’ne 2.000.000 TL okul çantası bedeli ve 160.000 TL KDV ödemiştir. Satın alınan okul çantası aynı ay içerisinde gazete okurlarına teslim edilmiştir. Basılı gazete teslimi Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesi gereğince istisna olup, okul çantası satışı için ise %8 KDV uygulanmıştır. Promosyon olarak verilen okul çantası için ödenen Katma Değer Vergisini, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ve Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği kapsamında değerlendiriniz. (6 Puan)

Q M 1 F B. G

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

SORU 2: Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'ne göre,

- a) Özel esaslara tabi mükellefleri yazınız. (10 Puan)
- b) Özel esaslara tabi olmayan mükellefleri yazınız. (4 Puan)
- c) Olumlu rapor kavramını tanımlayınız. (4 Puan)
- d) Olumsuz rapor kavramını tanımlayınız. (2 Puan)

SORU 3: Özel Tüketim Vergisi (I) sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'ne göre; (I) sayılı listenin vergilendirme işlemleriyle ilgili olarak,

- a) Vergilendirme dönemini, (2 Puan)
- b) Beyanname verme zamanını, (4 Puan)
- c) Vergiye tabi işlemlerin bulunmadığı vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak beyanname verme zorunlulukları bulunmayanları. (6 Puan)
- d) Tarh yerini, (3 Puan)
- e) Tarhiyatın muhatabını, (3 Puan)
- f) Tarh zamanını yazınız. (2 Puan)

SORU 4:

- a) (X) Belediye Başkanlığı yaptığı inşaat ihalesinde ihaleyi kazanamayanlardan alınan geçici teminatların iadesi sırasında damga vergisi kesintisi yapmamıştır. Konuyu 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu ve bu kanuna ait ikincil mevzuat kapsamında, mevzuat düzenlemelerini de açıklayarak değerlendiriniz. (6 Puan)
- b) 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre, ödeme şekillerinden olan istihkaktan kesinti şekliyle ödemeyi açıklayınız. (4 Puan)
- c) 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre, ödeme şekillerinden olan basılı damga konulması şekliyle ödemeye konu edilebilecek kağıtları yazınız. (5 Puan)

SORU 5: 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'na göre,

- a) Vergiye mukabil alınacak teminatı açıklayınız. (15 Puan)
- b) Gaip mirasçının zuhuru halini açıklayınız. (3 Puan)
- c) Gaip mirasın zuhuru halini açıklayınız. (2 Puan)

(Handwritten signatures and initials)

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2022/2. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
Harcama ve Servet Üzerinden Alınan Vergiler
21 Ağustos 2022 Pazar – 16.00 - 18.00 (2 Saat)

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

Cevap 1 –

a) Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğine göre, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun ithalat istisnasını düzenleyen (16/1-b) maddesi uyarınca, ihracat istisnasından faydalanılarak ihraç edilen ancak; Gümrük Kanununun 168, 169 ve 170 inci maddelerinde belirtildiği şekilde geri gelen eşyanın ithalat istisnasından faydalanabilmesi için, bu eşya ile ilgili olarak ihracat istisnası nedeniyle faydalanılan miktarın gümrük idaresine ödenmesi veya bu miktar kadar teminat gösterilmesi gerekir. İhraç edildikten sonra geri gelen eşya için ithalat istisnasından faydalanılmak istenmemesi halinde, genel hükümler çerçevesinde KDV ödenerek eşyanın ithali mümkündür. Bu durumda, ilk ihracat kesin ihracat olarak değerlendirilir.

İthalat istisnasının uygulanabilmesi için ilgili gümrük idareleri ihracat istisnasından yararlanan miktarı tespit etmek amacıyla mükellefin bağlı bulunduğu vergi dairesinden durumu bir yazı ile sorar. Bu yazıda geri gelen eşyanın cinsi, miktarı, tutarı, ilgili bulunduğu gümrük beyannamesinin tarih ve sayısı ile diğer gerekli bilgilere de yer verilir.

İ) Örnek olayda (X) A.Ş. 2021/Nisan döneminde ihraç ettiği pantolonlara ilişkin iade talebinde bulunmamış ve bu ihracat dolayısıyla yüklendiği KDV'yi indirim yoluyla gidermeyi tercih etmiştir. Bu durumda (X) A.Ş.'nin 2021/Nisan dönemi KDV beyanname bilgileri aşağıdaki gibi olacaktır.

*Yurt Dışı Teslimler Tutarı	2.000.000 TL
* Hesaplanan KDV	0
*Önceki Dönemden Devreden KDV Tutarı	0
* Bu Döneme Ait İndirilecek KDV Tutarı	400.000 TL
* İndirimler Toplamı	400.000 TL
* Yüklenen KDV Tutarı	0
* İade Edilmesi Gereken KDV	0
* Sonraki Döneme Devreden KDV	400.000 TL

Yukarıda görüldüğü gibi, (X) A.Ş.'nin iade talebinde bulunmaması nedeniyle yüklenen KDV'nin tamamı sonraki döneme devreden KDV içerisinde yer alarak indirim yoluyla giderilmiştir.

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğine göre, bu olayla ilgili olarak, vergi dairesince yapılacak inceleme sonunda, mükellefin geri gelen mallarla ilgili olarak ihracat sırasında iade talebinde bulunmadığı tespit edilirse, bu mallarla ilgili olarak ihracat istisnasından yararlanan bir miktarın bulunmadığı ilgili gümrük idaresine bildirilir. Bu yazıyı alan gümrük idareleri geri gelen eşya ile ilgili olarak ithalat istisnası kapsamında işlem yapar.

Dolayısıyla (X) A.Ş. ihraç etmiş olduğu 20.000 adet pantolondan geri iade edilen 2.000 adet pantolon için ithalat istisnasından yararlanacak ve gümrük idaresinden bu malları teslim alırken KDV ödemeyecektir.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

ii) Örnek olayda (X) A.Ş. 2021/Nisan döneminde ihraç ettiği pantolonlara ilişkin iade talebinde bulunması halinde, 2021/Nisan dönemi KDV beyanname bilgileri aşağıdaki gibi olacaktır.

*Yurt Dışı Teslimler Tutarı	2.000.000 TL
* Hesaplanan KDV	0
*Önceki Dönemden Devreden KDV Tutarı	0
* Bu Döneme Ait İndirilecek KDV Tutarı	400.000 TL
* İndirimler Toplamı	400.000 TL
* Yüklenilen KDV Tutarı	260.000 TL
* İade Edilmesi Gereken KDV	260.000 TL
* Sonraki Döneme Devreden KDV	140.000 TL

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğine göre, geri gelen malların bünyesine giren vergiler için ihracatçının, bu vergileri indiremeyip nakden veya mahsuben iade olarak talep ettiğinin belirlenmesi halinde, iade henüz yapılmamışsa ihracatçının KDV iadesinden yararlanmadığı kabul edilir ve geri gelen mallar için gümrükte KDV ödenmesi istenmez. Bu durumda, ihracatçının ilgili dönem beyannamesinde “iade” olarak beyan edilen tutarın geri gelen mallara isabet eden kısmı, malların geri geldiği vergilendirme dönemi 1 No.lu KDV Beyannamesinin 103 no.lu Satıştan İade Edilen, İşlemi Gerçekleşmeyen veya İşlemden Vazgeçilen Mal veya Hizmetler Nedeniyle İndirilmesi Gereken KDV yazılarak indirilir.

Bu çerçevede, ilgili vergi dairesi tarafından geri gelen eşyaya isabet eden iade tutarı tespit edilerek, 2021/Nisan döneminde iade edilecek KDV tutarından düşülecektir.

(X) A.Ş. tarafından, 2021/Nisan döneminde ihraç edilen 20.000 adet pantolon için 260.000 TL KDV iade talebinde bulunulmuştur. Bu pantolonlardan 2.000 adedi geri gelmiş olup, buna isabet eden $(2.000 * 260.000 / 20.000 =)$ 26.000 TL'nin iade tutarından çıkarılması gerekmektedir. Bu durumda (X) A.Ş.'ye 2021/Nisan dönemi için $260.000 - 26.000 = 234.000$ TL KDV iadesi yapılması gerekecektir.

(X) A.Ş. 2021/Nisan dönemi beyannamesinde 260.000 TL iade talebinde bulunduğundan, sonraki döneme devreden KDV tutarı iade talep edilen tutar kadar azalmıştır. Bu kapsamda, geri gelen pantolonlar için 26.000 TL tutarında eksik iade yapıldığından bu tutarın düzeltilmesi gerekmektedir. (X) A.Ş. tarafından ihraç edilen pantolonlar 18.06.2021 tarihinde geri geldiğinden düzeltme işleminin 2021/Haziran ayı beyannamesinde yapılması gerekecektir. Geri gelen mallara isabet eden ve eksik iadeye konu olan 26.000 TL KDV, 2021/Haziran ayı 1 No.lu KDV Beyannamesinin 103 no.lu Satıştan İade Edilen, İşlemi Gerçekleşmeyen veya İşlemden Vazgeçilen Mal veya Hizmetler Nedeniyle İndirilmesi Gereken KDV satırına yazılarak düzeltme işlemi tamamlanacaktır.

Ayrıca, (X) A.Ş. ihraç etmiş olduğu 20.000 adet pantolondan geri iade edilen 2.000 adet pantolon için ithalat istisnasından yararlanacak ve gümrük idaresinden bu malları teslim alırken KDV ödemeyecektir.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

iii) Örnek olayda (X) A.Ş. 2021/Nisan döneminde ihraç ettiği pantolonlara ilişkin iade talebinde bulunması halinde, 2021/Nisan dönemi KDV beyanname bilgileri aşağıdaki gibi olacaktır.

*Yurt Dışı Teslimler Tutarı	2.000.000 TL
* Hesaplanan KDV	0
*Önceki Dönemden Devreden KDV Tutarı	0
* Bu Döneme Ait İndirilecek KDV Tutarı	400.000 TL
* İndirimler Toplamı	400.000 TL
* Yüklenilen KDV Tutarı	260.000 TL
* İade Edilmesi Gereken KDV	260.000 TL
* Sonraki Döneme Devreden KDV	140.000 TL

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğine göre, ihraç edilen malın, bu mala ait yüklenilen KDV'nin nakden veya mahsuben iadesinden sonra geri gelmesi halinde, geri gelen mallara isabet eden iade tutarının gümrükte ödenmesinden sonra ithalat istisnası kapsamında işlem yapılır. Dolayısıyla, geri gelen malların bünyesine giren vergiler için ihracatçının, bu vergileri indiremeyip nakden veya mahsuben iade olarak aldığının belirlenmesi halinde bu iadede; geri gelen mallara isabet eden kısım kadar ihracat istisnasından faydalanıldığı belirtilir.

Vergi dairelerince, geri gelen eşyayla ilgili olarak ihracatçının ihracat istisnası nedeniyle faydalandığı miktar tespit edildikten sonra ilgili gümrük idaresine durum bildirilir.

Geri gelen eşya dolayısıyla ihracatçı tarafından ilgili gümrük idaresine ödenen KDV, ilgili dönem beyannamesinde indirim konusu yapılabilir.

(X) A.Ş.'ye 2021/Nisan dönemi için 260.000 TL KDV iadesi yapıldığından geri gelen 2.000 adet pantolona isabet eden iade tutarının ilgili vergi dairesi tarafından tespit edilerek gümrük idaresine bildirilmesi gerekmektedir. Buna göre, pantolonlardan 2.000 adedi geri gelmiş olup, buna isabet eden $(2.000 * 260.000 / 20.000 =)$ 26.000 TL vergi dairesi tarafından gümrük idaresine mükellefin ihracat istisnasından yararlandığı tutar olarak bildirilecektir.

(X) A.Ş., 18.06.2021 tarihinde geri gelen pantolonları gümrükten teslim alabilmesi için ihracat istisnasından yararlanan ve iade alınan 26.000 TL KDV'yi gümrük idaresine ödeyerek ithalat işlemini gerçekleştirilecektir. (X) A.Ş tarafından gümrük idaresine ödenen bu tutar 2021/ Haziran dönemi KDV beyannamesinde indirim konusu yapılacaktır.

b) Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğine göre;

Firmaların iktisadi faaliyetini genişletme, emsal işletmelerle rekabet edebilme, üretim veya satışını yaptıkları mallara olan talebi koruma veya artırma amacıyla bir malın yanında başka bir mal verilmesi şeklinde gerçekleşen işlemlerde, promosyon ürünü açısından bir bedelsiz teslim söz konusu olmaz. Zira, firmanın genişleyen faaliyetiyle bağlantılı olarak işletmede yaratılan katma değer artar.

Nitekim piyasadan satın alınan veya ithal edilen malların promosyon ürünü olarak müşterilere verilmesi, mükellefler açısından pazarlama gideri niteliğini taşıdığından, bu malların alış bedelleri gider olarak kaydedilebilir.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Dolayısıyla, firmanın yarattığı katma değer içerisinde vergilenen promosyon mallarının müşterilere verilmesi sırasında KDV hesaplanmasına gerek bulunmayıp, bu ürünler için yüklenilen KDV ise indirim konusu yapılabilir.

Ancak, promosyon ürünü olarak verilen malın (aynı işletmede imal veya inşa edilenler dahil) tabi olduğu KDV oranının; satışı yapılan malın tabi olduğu KDV oranından yüksek olması halinde promosyon ürünü için yüklenilen KDV'den, satışı yapılan malın tabi olduğu orana isabet eden kısmın indirim konusu yapılması, kalan kısmın gelir veya kurumlar vergisi açısından gider veya maliyet olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Promosyon ürünü olarak satın alınan, ithal edilen ya da aynı işletmede imal veya inşa edilen malların; ne kadarının aynı dönemde ayrıca bir bedel tahsil edilmeksizin verileceği, ne kadarının stoklarda kalacağı bilinemediğinden bu mallara ilişkin olarak yüklenilen vergi, öncelikle "indirilecek KDV" hesabına alınır.

Promosyon ürününün tabi olduğu KDV oranının, satışı yapılan malın tabi olduğu orandan yüksek olduğu hallerde,

- Promosyon olarak verilen malların alımı, imal veya inşası ile ayrıca bir bedel tahsil edilmeksizin müşterilere verilmesi işleminin aynı dönemde gerçekleşmesi halinde, bu mallarla ilgili olarak yüklenilen ve öncelikle "indirilecek KDV" hesabına alınmış olan KDV'den, satışı yapılan malın tabi olduğu orana isabet eden kısım dışındaki tutar, "indirilecek KDV" hesabından çıkarılarak gider hesaplarına intikal ettirilir.

- Promosyon ürününün satın alındığı ya da işletmede imal veya inşa edildiği dönemde değil de daha sonraki dönemlerde müşterilere verilmesi halinde ise bu ürünlerle ilgili olarak malların satın alındığı, imal veya inşa edildiği dönem beyannamesinde "indirilecek KDV" olarak beyan edilen tutardan, satışı yapılan malın tabi olduğu orana isabet eden kısmın düşülmesinden sonra kalan tutar, ürünlerin ayrıca bir bedel alınmaksızın teslim edildiği dönem beyannamesinin "İlave Edilecek KDV" satırına dahil edilerek beyan edilir ve aynı miktar gider veya maliyet hesaplarına alınır.

Promosyon ürünü için yüklenilen vergiden indirim konusu yapılacak kısım;

$$\text{Promosyon ürünü için yüklenilen vergi tutarı} \times \frac{\text{Satışı yapılan malın tabi olduğu oran}}{\text{Promosyon ürününün tabi olduğu oran}}$$

formülü ile hesaplanır, artan kısım gider veya maliyet olarak dikkate alınır.

Öte yandan, promosyon ürünü olarak verilen malların alışı sırasında yapılan diğer giderlere ilişkin yüklenilen KDV genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılır.

Örnek olayda, gazete işletmesinin okurlarına vereceği okul çantasının bedelleri gelir ve kurumlar vergisi açısından pazarlama gideri olarak kabul edilir ve ayrıca bir bedel alınmaması koşuluyla, bu ürünlerin tesliminde KDV hesaplanmaz.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Bu işlemde satışı yapılan mal basılı gazete olup teslimi, Katma Değer Vergisi Kanununun 13 maddesinin 1 fıkrasının n bendi uyarınca KDV'den istisnadır.

Gazete işletmesi, promosyon mallarının alımı için yüklendiği 160.000 TL KDV'nin tamamını öncelikle "indirilecek KDV" hesabına alır. İşletmenin basılı gazete satışı KDV'den istisna olduğundan promosyon mallarının tümü aynı dönemde müşterilere verildiğinde, okul çantası için yüklenilen 160.000 TL KDV'nin tamamı indirim hesaplarından çıkarılarak gider hesaplarına alınabilir veya yüklenilen 160.000 TL KDV'nin tamamı indirim hesaplarında tutularak tam istisna kapsamında iade olarak alınabilir.

Cevap 2 –

a) Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğine göre; haklarında, düzenledikleri veya kullandıkları belgelerin gerçek duruma aykırı olduğuna ilişkin delil ve karineleri içeren rapor veya tespit bulunan aşağıdaki mükellefler iade taleplerinin yerine getirilmesi bakımından özel esaslara tabidir.

- 213 sayılı Vergi Usul Kanununun (153/A) teminat uygulaması maddesi (Başkaca bir ticari, zirai ve mesleki faaliyeti olmadığı halde münhasıran sahte belge düzenlemek amacıyla mükellefiyet tesis ettirdiğinin vergi incelemesine yetkili olanlarca düzenlenen rapor ile tespit edilmesi ve mükellefiyet kaydının devamına gerek görülmediğinin raporda belirtilmesi üzerine işi bırakmış addolunan ve mükellefiyet kayıtları vergi dairesince terkin edilenler) kapsamına giren mükellefler,

- Sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme fiiline iştirak eden mükellefler de dâhil olmak üzere sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme ya da kullanma konusunda haklarında “olumsuz rapor” veya “olumsuz tespit” bulunan mükellefler,

-Sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme konusunda haklarında “olumsuz rapor” bulunan mükelleflerin raporun ait olduğu dönemdeki ortakları, kanuni temsilcileri, bunların kurdukları veya ortak oldukları mükellefler ile kanuni temsilcisi oldukları mükellefler,

-Haklarında beyanname vermeme, defter ve belge ibraz etmeme ve adresinde bulunamama konusunda tespit bulunan mükellefler,

-Haklarında KDV yönünden ihtiyati tahakkuk veya ihtiyati haciz uygulanan mükellefler.

b) Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğine göre; aşağıdaki mükellefler hakkında özel esaslar uygulanmaz.

-5018 sayılı Kanun eki cetvellerde yer alan kamu kurum ve kuruluşları, il özel idareleri, köyler, belediyeler ve bunların teşkil ettikleri birlikler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan emekli ve yardım sandıkları,

- Sermayelerinin (%51) veya daha fazlası yukarıda sayılanlara ait mükellefler.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

c) Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğine göre; vergi incelemesine yetkili olanlar tarafından düzenlenen raporlar (vergi inceleme raporu, vergi tekniği raporu, basit rapor gibi), mükellefin incelenen döneme ait 1 No.lu KDV Beyannamesi ile beyan ettiği tüm işlemlerini kapsayacak şekilde düzenlenmeleri ve olumlu olmaları kaydıyla olumlu rapor kapsamında değerlendirilir.

KDV iade uygulamaları bakımından bir raporun "olumlu rapor" sayılabilmesi için, iade hakkı doğuran işlem dolayısıyla yüklenilen vergiler ve iade hakkı doğuran işlemin gerçekleştiği (beyan konusu edildiği) döneme ait "Bu Döneme Ait İndirilecek KDV" tutarında sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belgeden kaynaklı (özel esaslar) herhangi bir indirimin olmaması gerekir.

d) Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğine göre; mükellefler hakkında sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenledikleri ve/veya kullandıkları konusunda (özel esaslar) belirlemelerin yer aldığı vergi incelemesine yetkili olanlarca düzenlenen tüm raporlar (vergi inceleme raporu, vergi tekniği raporu, basit rapor gibi) "olumsuz rapor" sayılır.

Cevap 3 –

a) Özel Tüketim Vergisi (I) sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'ne göre; Özel Tüketim Vergisi Kanununun 14 üncü maddesi gereğince (I) sayılı listede yer alan malların teslimlerinde vergilendirme dönemi, her ayın ilk 15 günlük birinci ve kalan günlerinden oluşan ikinci dönemlerden oluşur.

b) Özel Tüketim Vergisi (I) sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'ne göre; Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listedeki mallara ait (1) ve (6) numaralı ÖTV beyannamesi, vergilendirme dönemini izleyen 10 uncu günü akşamına kadar, KDV yönünden bağlı bulunulan vergi dairesine verilir.

Öte yandan, Özel Tüketim Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasının Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak, sürekli ÖTV mükellefiyeti gerektiren faaliyeti olmayan kişi veya kurumların müzayede suretiyle yaptıkları satışlardan doğan vergiyi, satış bedelini tahsil ettikleri gün mesai saati bitimine kadar beyan etmeleri ve vergiyi de bu süre içinde ödemeleri uygun görülmüştür.

c) Özel Tüketim Vergisi (I) sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'ne göre; ÖTV mükellefleri, bir vergilendirme döneminde vergiye tabi işlemleri bulunmasa dahi bu dönemlerle ilgili olarak beyanname vermek zorundadır.

Ancak,

-Müzayede suretiyle satış yapanlar,

-Kendilerine Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesi uyarınca vergi sorumluluğu (tevfikat) yüklenenler,

-Faal mükellefiyeti bulunmayanlardan Kanunun 13 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca (5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 18 inci maddesinin verdiği yetki uyarınca kullanılma zorunluluğu getirilen ulusal markeri bulunmayan ya da standartlara uygun olmayan özel tüketim vergisine tabi malları bulundurduğu tespit edilenler adına, malların tespit tarihindeki miktarı üzerinden özel tüketim vergisi resen tarh edilir) mükellefiyet tesis ettirilenlerin,

vergiye tabi işlemlerin bulunmadığı vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak beyanname verme zorunlulukları yoktur.

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

d) Özel Tüketim Vergisi (I) sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'ne göre; (I) sayılı listeye ilişkin ÖTV, mükellefin KDV yönünden bağlı bulunduğu vergi dairesi tarafından tarh olunur.

(I) sayılı listede yer alan malların ithalatta vergilendirilmesi durumunda ÖTV, ilgili gümrük idaresince hesaplanır.

e) Özel Tüketim Vergisi (I) sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'ne göre; (I) sayılı listeye ilişkin ÖTV, bu vergiye mükellef olan gerçek veya tüzel kişiler adına tarh olunur.

Şu kadar ki;

a) Adi ortaklıklarda, verginin ödenmesinden ortakların tamamı müteselsilen sorumlu olmak üzere ortaklardan herhangi biri,

b) Mükellefin Türkiye içinde ikametgahının, işyerinin, kanuni merkezi ve iş merkezinin bulunmaması veya Maliye Bakanlığınca gerekli görülen hallerde vergi sorumluları

tarhiyata muhatap tutulur.

f) Özel Tüketim Vergisi (I) sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği'ne göre; Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listedeki mallar için ÖTV, beyannamenin verildiği günde, beyanname posta ile gönderilmişse tarhiyatla görevli vergi dairesine geldiği tarihi takip eden yedi gün içinde tarh edilir.

Cevap 4 –

a) 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun "IV-Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün 1/a fıkrasında, resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle, kişiler tarafından resmi dairelere verilen ve belli parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmi daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış veya açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havalelerine tediyesini temin eden kağıtların nispi damga vergisine tabi olacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 5281 sayılı Kanun ile 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yapılan değişikliklere ilişkin açıklamaların yer aldığı 43 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin (6.1.4.1.) maddesinde, "Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV-1/a bendi ile resmi daireler tarafından kişilere yapılacak ödemeler sırasında düzenlenen kağıtlardan sadece mal ve hizmet alımlarına ilişkin olanların damga vergisine tabi tutulması, bunun dışındaki ödemeler sırasında düzenlenen kağıtların ise tabloda başka bir düzenleme olmadıkça vergilenmemesi amaçlanmıştır.

Buna göre, 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-a fıkrası uyarınca yalnızca resmi dairelerin mal ve hizmet alımları nedeniyle düzenlenen kağıtların damga vergisine tabi olduğu dikkate alındığında, bu kapsamda değerlendirilmeyen geçici teminatların geri ödenmesine ilişkin (X) Belediye Başkanlığı tarafından düzenlenen kağıtlardan damga vergisi aranılmaması gerekmektedir.

b) 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 19 uncu göre, genel ve özel bütçeli dairelerle il özel idareleri ve belediyeler, bankalar, iktisadi kamu teşekkülleri ile bunların iştirakleri ve müesseseleri ve benzeri teşekkül, iştirak ve müesseselerin ödemelerinde kullanılan ve nispi vergiye tabi bulunan makbuzlarla bu mahiyetteki kağıtlara ait vergilerin,

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

- a) Bu ödemelerin yapılması,
- b) Avans suretiyle ödemelerde avansın itası, sırasında ilgili daire ve müesseseler tarafından istihkaklardan kesinti yapılması şekliyle ödenmesine Maliye Bakanlığınca izin verilebilir.

Maliye Bakanlığı lüzum gördüğü hallerde vergiyi istihkaktan kesinti yapılması şekliyle ödetmeye yetkilidir.

- c) 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 17 nci maddesine göre, aşağıda yazılı kağıtların Damga Vergisi pul yerine basılı damga konulması şekliyle de ödenebilir.

- 1 – Makbuz ve ibra senetleri,
- 2 – Faturalar,
- 3 – Ulaştırma ile ilgili kağıtlar,
- 4 – Elektrik, havagazı, telefon ve su abonman mukavelenameleri,
- 5 – Maliye Bakanlığının müsaadesi alınmak şartıyla, vergiye tabi diğer kağıtlar.

Cevap 5 –

- a) Vergiye mukabil alınacak teminat, 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 17 nci maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre,

Amme idare ve müesseseleri, bankalar, bankerler, kasa kiralayanlar, sigorta şirketleri, sair şirket ve müesseseler, mahkemeler ve icra daireleri istihkak sahiplerine bu verginin mevzuuna giren her hangi bir muamele dolayısıyla para ve senet verebilmek için evvelinde verginin ödenmiş olduğuna dair vergi dairesinden verilmiş bir tasdikname talep ederler.

Tasdikname ibraz etmeyen hak sahiplerinin istihkaklarından, veraset yoluyla intikallerde %5, ivazsız intikallerde %15 oranında vergi karşılığı olarak tevkifat yaptıktan sonra, bakiyesini verebilirler. Tevkifatı yapanlar, tevkif ettikleri parayı en geç bir hafta içinde buldukları yerin mal sandığına yatırmaya ve keyfiyeti bağlı buldukları vergi dairesine yazı ile bildirmeye mecburdurlar.

Tevkifat yapmadan para ve senet verenlerle tevkif ettikleri parayı yukarıda belirtilen süre içinde mal sandığına yatırmayanlardan (Hakimler hariç), tevkif etmeye ve yatırmaya mecbur oldukları paralar Amme Alacaklarının Tahsil Usulü hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir. Tevkifatı yapan ilgili kuruluşların, bu görevleri süresinde yerine getirmeyen sorumlularından, tevkif etmeye ve yatırmaya mecbur oldukları paraların %10'u oranında ayrıca ceza tahsil olunur.

- b) 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 21 inci maddesine göre, gaip mirasçının zuhuru dolayısıyla evvelce tahakkuk eden Veraset ve İntikal Vergisinin tadili icabettiği takdirde zuhur eden mirasçının vereceği beyannameye veya vergi dairesince yapılacak idari tahkikata göre sabit olacak matrah üzerinden vergi düzeltilir.

- c) 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 21 inci maddesine göre, gaip muris zuhur ettiği takdirde nüfustaki ölüm kaydının terkinini mütaakip, evvelce alınmış olan vergiler talep üzerine mükellefe geri verilir.